

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Запорізька політехніка»

Кафедра «Конституційне, адміністративне та трудове право»
(найменування кафедри, яка відповідає за дисципліну)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан юридичного факультету

проф. Юрій ФІЛЕЙ

« 30 » 08 2024 року

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 9 Деонтологічні основи правоохоронної діяльності

(шифр за відповідною освітньою програмою та назва навчальної дисципліни)

освітня програма (спеціалізація) Правоохоронна діяльність
(назва освітньої програми (спеціалізації))

спеціальність 262 Правоохоронна діяльність
(код і найменування спеціальності)

галузь знань 26 Цивільна безпека
(код і найменування галузі)

ступінь вищої освіти Бакалавр
(назва ступеня вищої освіти)

програма з дисципліни Деонтологічні основи правоохоронної діяльності
(назва навчальної дисципліни)
 спеціальності 262 Правоохоронна діяльність
(код і найменування спеціальності)
 освітня програма (спеціалізація) Правоохоронна діяльність
(назва освітньої програми (спеціалізації))

Розробник (и): Баєва Л.В., доцент кафедри «Конституційне, адміністративне та трудове право».
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

К.Ю.Н., доцент

Програма погоджена:

В.о. завідувача кафедри
 на якій виконується освітній компонент

Руслана МАКСАКОВА
(ім'я прізвище)

28.08. 2024

Гарант освітньої програми

Дмитро ШИЯН
(ім'я прізвище)

30.08. 2024

Схвалено науково-методичною комісією юридичного факультету
(найменування факультету)

Протокол від «30» 08 20 24 року № 1

Голова науково-методичної комісії

Юрій ФЛЕЙ
(ім'я прізвище)

30.08. 2024

1. Опис навчальної дисципліни

Загальна характеристика

Обов'язковий освітній компонент	
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	26 Цивільна безпека
Спеціальність	262 Правоохоронна діяльність
Обмеження щодо форм навчання	Без обмежень

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів	3	
Модулів	2	-
Змістових модулів	2	-
Семестр	1	1
Загальна кількість годин	90	
з них аудиторних:	28	6
<i>лекції</i>	14	4
<i>практичні</i>	14	2
<i>лабораторні</i>	-	-
<i>семінарські</i>	-	-
з них самостійної роботи:	62	82
Занять на тиждень	2	-
Індивідуальні завдання		
Форма контролю	залік	

2. Мета навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Деонтологічні основи правоохоронної діяльності» є формування у здобувачів вищої освіти основні знання про вимоги до професійних та особистих якостей правника, ознайомити зі специфікою соціального регулювання професійної діяльності правоохоронців, розкрити систему формування їх світогляду.

3. Завдання вивчення дисципліни

Основне завдання навчальної дисципліни вивчення загальних наукових знань про юридичну науку та юридичну практику, про вимоги до працівників юридичної сфери та систему формування професійних і особистих якостей працівників правоохоронних органів; опанування необхідною науково-методологічною базою, що забезпечує знання існуючих проблем деонтології в діяльності правоохоронних органів України; розвиток правової свідомості як передумови для опанування національного законодавства; формування правової культури фахівця української держави в сфері правоохоронної діяльності, почуття відповідальності перед людиною, суспільством та державою.

4. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни

Пререквізити: (перелік компетентностей та програмних результатів навчання): Правознавство (рівень базової середньої освіти).

Компетентності, що полегшують засвоєння дисципліни: здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі у галузі правоохоронної діяльності або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів права та цивільної безпеки та може характеризуватися певною невизначеністю умов; відповідальність за результати своєї діяльності.

Набуті здобувачем вищої освіти загальні та спеціальні компетентності при вивченні курсу «Деонтологічні основи правоохоронної діяльності» є обов'язковими для таких складових подальшого навчання: основи національної безпеки держави; українська мова (за професійним спрямуванням); документознавство в правоохоронній діяльності; криміналістичне забезпечення виявлення та розслідування злочинів.

5. Характеристика навчальної дисципліни

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя..

ЗК12. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Фахові компетентності:

СК1. Усвідомлення функцій держави у сфері правоохоронної діяльності, способів та механізмів реалізації цих функцій.

СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати правову інформацію з різних джерел.

СК5. Здатність визначати придатні для юридичного аналізу факти, систематизувати одержані результати, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

Очікувані програмні результати навчання:

РН1. Розуміти історичний, соціальний, економічний, технологічний і культурний контексти розвитку правоохоронної діяльності.

РН2. Вести міжособистісний діалог та превентивну комунікацію з метою виконання завдань професійної діяльності.

РН3. Розуміти та професійно застосовувати понятійний апарат права та правоохоронної діяльності.

РН4. Формулювати і перевіряти гіпотези, виокремлювати юридично значущі факти, виявляти причинно-наслідкові зв'язки в діях і явищах для прийняття оптимального рішення в конкретних ситуаціях.

РН5. Розробляти тексти, документи з питань професійної діяльності, вільно спілкуватися українською мовою.

РН6. Знати і розуміти принципи доброчесності та норми етичної поведінки, дотримуватися їх у професійній діяльності.

РН7. Взаємодіяти із суб'єктами забезпечення публічної (громадської) безпеки і порядку, а також здійснювати комунікацію з фізичними та юридичними особами з метою виконання завдань у сфері правоохоронної діяльності.

РН8. Здійснювати пошук інформації у доступних джерелах, аналізувати і оцінювати її для повного та всебічного встановлення обставин, необхідних для виконання професійних завдань.

РН10. Виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

РН11. Знати і розуміти сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.

РН14. Здійснювати пошук та аналіз новітньої інформації у сфері правоохоронної діяльності, мати навички саморозвитку та самоосвіти протягом життя, підвищення професійної майстерності, вивчення та використання передового досвіду у сфері правоохоронної діяльності.

1. Зміст навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Теорія та методологія деонтології правоохоронної діяльності.

ТЕМА № 1: Теоретичні та методичні засади правової деонтології.

Поняття і зміст деонтології як науки про належну професійну діяльність. Історія становлення і розвитку деонтологічних знань і правової деонтології зокрема. Поняття, ознаки та функції правової деонтології. Місце і роль правової деонтології в системі гуманітарних знань. Зв'язок правової деонтології з правовими та іншими науками і навчальними дисциплінами. Деонтологічні основи правоохоронної діяльності як навчальна дисципліна. Загальні освітнянські та спеціальні завдання юридичної деонтології.

Предмет правової деонтології як науки і навчальної дисципліни. Поняття юридичної науки та юридичної практики. Структура правової деонтології як цілісна система знань про правничу професію. Методи правової деонтології: загальнонаукові, часткові (конкретні) та спеціальні.

ТЕМА № 2: Загальна характеристика предметної області юридичної та правоохоронної діяльності.

Поняття та загальна характеристика професії юриста, правоохоронця, їх предметної області. Статус та соціальне призначення юридичної професії. Основні підходи до поняття терміну «юрист», «правоохоронець». Характерні ознаки професії юрист, які відрізняють її від інших професій. Формування професійної майстерності фахівця-юриста, фахівця-правоохоронця. Основні вимоги, що ставляться до юридичної професії.

ТЕМА № 3: Правова культура правоохоронця.

Проблеми співвідношення етики та права. Загальна культура особи. Поняття професійної та правової культури. Моральна культура юриста, правоохоронця. Моральні принципи та їх відображення в юридичній діяльності. Етична культура. Політична культура юриста, правоохоронця. Економічна культура юриста, правоохоронця. Інформаційна культура юриста, правоохоронця. Естетична культура юриста, правоохоронця. Службовий етикет юриста, правоохоронця. Становлення юриста, правоохоронця як особистості.

Причини професійної деформації поведінки працівників юридичної сфери. Фактори формування професійної свідомості та культури юристів, правоохоронців. Конфліктність юридичної професії.

Змістовний модуль 2. Професійна культура правоохоронця.

ТЕМА № 4: Моральна культура правоохоронця.

Моральна вимога, моральний ідеал, честь та гідність, совість, справедливість в практичній діяльності правоохоронця.

Сенс життя та щастя як категорії моральної свідомості правоохоронця.

Моральний вибір правоохоронця. Моральні основи спілкування правоохоронця : повага, співчуття, милосердя, любов.

Мораль і право як механізми регуляції життєдіяльності правоохоронця.

Аксіологічно-історичний характер морально-правової культури.

ТЕМА № 5: Психологічна культура правоохоронця.

Поняття та структура психологічної культури юриста. Психологічна культура професійної діяльності юриста, правоохоронця її соціальне значення. Професійна правосвідомість юриста, правоохоронця. Структура правосвідомості. Правомірна діяльність правника як суб'єкта юридичної діяльності.

Структура психологічної культури правоохоронця. Характеристика типів темпераменту. Психологічні прийоми професійного спілкування правоохоронців з громадянами.

Поняття уваги, відчуттів, сприймання, пам'яті, мислення, уяви. Головні характеристики мислення, загальні характеристики емоцій та почуттів. Поняття темпераменту та характеру.

ТЕМА № 6: Деонтологічні кодекси у сфері поліцейської діяльності.

Поняття системи професійно-етичних (деонтологічних) норм належної поведінки поліцейських.

Деонтологічні кодекси як засіб соціального (корпоративного) регулювання професійної діяльності поліції.

Міжнародні стандарти поліцейської етики. : «Декларація про поліцію» (Резолюції ПАРЄ № 690 від 08.05.1979), Кодекс поведінки посадових осіб з підтримання правопорядку (17.12.1979), Основні принципи застосування сили та вогнепальної зброї посадовими особами з підтримання правопорядку (від 07.09.1990 р.), Звід правил захисту всіх осіб, які піддаються затриманню чи ув'язненню у будь-якій формі (Резолюція 43/173 Генеральної Асамблеї ООН від 9 грудня 1988 року).

Розробка етичних кодексів міліції та Національної поліції в Україні.

ТЕМА № 7. Антикорупційна основа правоохоронної діяльності.

Поняття корупційного правопорушення. Формування та реалізація антикорупційної політики. Забезпечення безпеки правоохоронців від корупційних посягань. Шляхи підвищення ефективності боротьби з корупцією.

2. Орієнтовний розподіл навчального часу

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин										
	Денна форма					Заочна форма					
	усього	у тому числі				усього	у тому числі				
		лекції	семінари (практичні)	лаборатор.	Індив. завд.		Сам. робота.	лекції	семінари (практичні)	лаборатор.	Індив. завд.
Змістовий модуль 1. Теорія та методологія деонтології правоохоронної діяльності.											
Тема 1. Теоретичні та методичні засади правової деонтології .	15	2	2			11	14	2			12
Тема 2. Загальна характеристика предметної області юридичної та правоохоронної діяльності.	15	2	2			11	14	2			12
Тема 3. Правова культура правоохоронця.	15	2	2			11	14	2			12
Разом за змістовим модулем 1	45	6	6			33	42	6			36
Змістовий модуль 2. Професійна культура правоохоронця.											
Тема 4. Моральна культура правоохоронця.	11	2	2			7	12				12
Тема 5. Психологічна культура правоохоронця.	11	2	2			7	12				12
Тема 6. Деонтологічні кодекси у сфері поліцейської діяльності.	11	2	2			7	12				12
Тема 7. Антикорупційна основа правоохоронної діяльності.	12	2	2			8	12				12
Разом за змістовим модулем 2	45	8	8			29	48				48
Разом	90	14	14			62	90	6			84

3. Види навчальних занять та їх орієнтовний зміст

№ з/п	Тема	Вид занять	Орієнтовний зміст
1	Теоретичні та методологічні засади правової деонтології	семінарські	<ol style="list-style-type: none"> 1. Виникнення деонтології як науки. 2. Становлення та розвиток правової деонтології. 3. Поняття та загальна характеристика науки «правова деонтологія». 4. Методологія науки «правова деонтологія».
2	Загальна характеристика предметної області юридичної та правоохоронної діяльності.	семінарські	<ol style="list-style-type: none"> 1. Юридична діяльність у сучасному суспільстві. 2. Форми і зміст професійної діяльності юриста. 3. Юридична практика і правнича професія. 4. Поняття правоохоронної практичної діяльності. Предметна область діяльності правоохоронця. Основні ознаки правоохоронної практичної діяльності. 5. Принципи правоохоронної практичної діяльності. 6. Функції правоохоронної практичної діяльності.
3	Правова культура правоохоронця.	семінарські	<ol style="list-style-type: none"> 1. Правова культура правоохоронця : загальна характеристика. 2. Деформації професійної правосвідомості правоохоронців. 3. Функції правової культури правоохоронців. 4. Правовий нігілізм. Шляхи його подолання.
4	Моральна культура правоохоронця.	семінарські	<ol style="list-style-type: none"> 1. Моральна вимога, моральний ідеал, честь та гідність, совість, справедливість в практичній діяльності правоохоронця . 2. Сенс життя та щастя як категорії моральної свідомості правоохоронця. 3. Моральний вибір правоохоронця . 4. Моральні основи спілкування правоохоронця : повага, співчуття, милосердя, любов. 5. Мораль і право як механізми регуляції життєдіяльності правоохоронця. 6. Аксиологічно-історичний характер морально-правової культури.
5	Психологічна культура правоохоронця.	семінарські	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття психологічної культури правоохоронця. 2. Пізнавальна сфера діяльності правоохоронця. 3. Емоційно-вольова сфера діяльності правоохоронця. 4. Індивідуально-психологічні особливості правоохоронця.
6	Деонтологічні кодекси у сфері поліцейської діяльності.	семінарські	<ol style="list-style-type: none"> 1. Деонтологічні кодекси як засіб соціального (корпоративного) регулювання професійної діяльності поліції.

			2. Стандарти професійної етики поліції розроблені Радою Європи. 3. Розробка етичних кодексів міліції та Національної поліції в Україні.
7	Антикорупційна основа правоохоронної діяльності.	семіна рські	1. Поняття корупційного правопорушення. 2. Формування та реалізація антикорупційної політики. 3. Забезпечення безпеки правоохоронців від корупційних посягань. 4. Шляхи підвищення ефективності боротьби з корупцією.

4. Методи навчання, форми та методи оцінювання

Методи навчання. Інтерактивні методи: відповіді на запитання й опитування думок здобувачів вищої освіти, аналіз історій і ситуацій, дискусії, дебати, мозковий штурм, відпрацювання навичок, ігрове перевтілення. Активні методи: моделювання професійної діяльності. Інноваційні методи: компетентнісний, заняття – інсценування. Заняття на основі інформаційно-комунікаційних технологій. Практичні методи: вправи, творчі роботи (написання статей і тез доповідей). Методи дистанційного навчання.

Форми оцінювання. Форми поточного оцінювання: виступи на практичних заняттях. Оцінювання самостійної роботи: перевірка індивідуальних завдань, захист реферату, презентації. Форма модульного оцінювання: письмова контрольна робота. Модульне оцінювання складається з поточного оцінювання та модульного контрольного оцінювання. Форма підсумкового семестрового оцінювання: залік, курсова робота.

Методами оцінювання є: усний контроль (усне опитування), письмове, тестове, графічне, програмоване оцінювання, практична перевірка, а також методи самоконтролю та самооцінки.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

*Для заліку **

Поточна аудиторна та самостійна робота						Підсумковий тест	Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2			Залік	100+100+100= 100 3
100			100			100	
T1	T2	T3	T4	T5	T6-7	T1-7	
100			100			100	

T1, T2 ... T7 – теми змістових модулів.

- - Або в іншій формі, яка відповідає нормативно-правовій документації, та не суперечить вимогам академічної доброчесності.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Пояснення	Оцінка	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
60–100	позитивні оцінки	60–100	зараховано
1–59	незадовільні оцінки	1–59	не зараховано

6. Політика курсу

Політика щодо академічної доброчесності.

Дотримання академічної доброчесності передбачає самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю; посилання в письмових роботах на джерела інформації у разі використання чужих ідей, розробок або тверджень; дотримання норм законодавства про авторське право; надання достовірної інформації про результати власної навчальної діяльності і джерела інформації. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел або списування є неприпустимим. Виявлення ознак академічної недоброчесності в будь-якій письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем. Докладно види порушень академічної доброчесності та види академічної відповідальності зазначені в Кодексі академічної доброчесності Національного університету «Запорізька політехніка» від 29.06.2021 р. https://zp.edu.ua/uploads/dept_nm/Nakaz_N253_vid_29.06.21.pdf.

Політика щодо відвідування аудиторних занять (особиста присутність здобувача вищої освіти):

Студентам рекомендується відвідувати заняття, оскільки на них викладається теоретичний матеріал та розвиваються навички, необхідні для виконання семестрового індивідуального завдання. Приймати активну участь у навчальному процесі; не запізнюватися на заняття, не пропускати заняття без поважних причин; самостійно і своєчасно вивчати матеріал пропущеного заняття; давати достовірну інформацію про результати власної навчальної діяльності. Система оцінювання орієнтована на отримання балів за активність студента, а також виконання завдань, які здатні сформувати загальні та фахові компетентності. Самостійну роботу студент може виконати у системі дистанційного навчання (<https://moodle.zp.edu.ua/>) з подальшим захистом. За об'єктивних причин (наприклад, лікарняні, стажування, мобільність, індивідуальний графік, інше) аудиторні види занять та завдань також можуть бути трансформовані в систему дистанційного навчання (сервіс moodle).

Політика щодо дедлайнів.

Студент зобов'язаний дотримуватись крайніх термінів (дата для аудиторних видів робіт або час в системі дистанційного навчання), до яких має бути виконано певне завдання. За наявності поважних причин

(відповідно до інформації, яку надано деканатом) студент має право на складання контролів відповідно індивідуального графіку вивчення окремих тем дисципліни.

Політика щодо оскарження результатів контрольних заходів:

Здобувачі вищої освіти мають можливість підняти будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто. Здобувачі вищої освіти мають право оскаржити результати контрольних заходів, але обов'язково аргументовано, пояснивши з яким критерієм не погоджуються.

Політика щодо дотримання прав та обов'язків студентів.

Права і обов'язки студентів відображено у Положенні про організацію освітнього процесу в НУ «Запорізька політехніка» затвердженому наказом ректора № 507 від 10.12.2021 р. (https://zp.edu.ua/uploads/dept_nm/Nakaz_N507_vid_10.12.21.pdf).

Політика щодо конфіденційності та захисту персональних даних.

Обмін персональними даними між викладачем і здобувачем вищої освіти в межах вивчення дисципліни, їх використання відбувається на основі закону України «Про захист персональних даних» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text>). Стаття 10, п. 3.

7. Методичне забезпечення

1. Силабус навчальної дисципліни «Деонтологічні основи правоохоронної діяльності» для здобувачів вищої освіти спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» / укл. Баєва Л.В. – Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2024 – 11 с.

2. Програма навчальної дисципліни «Деонтологічні основи правоохоронної діяльності» для здобувачів вищої освіти спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» / укл. Баєва Л.В. – Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2024 – 15 с.

3. Конспект лекцій з дисципліни «Деонтологічні основи правоохоронної діяльності» для здобувачів вищої освіти спеціальності 262 - «Правоохоронна діяльність»/ укл.: Л.В. Баєва. – Запоріжжя : Національний університет «Запорізька політехніка», 2024. – 165 с.

4. Методичні вказівки до виконання контрольної роботи з дисципліни «Деонтологічні основи правоохоронної діяльності» для здобувачів вищої освіти спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» заочної форми навчання / Укл.: Л.В. Баєва. – Запоріжжя: Національний університет «Запорізька політехніка», 2024. – 14 с.

5. Методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни «Деонтологічні основи правоохоронної діяльності» для здобувачів вищої освіти спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» денної форми навчання /Укл.: Л.В. Баєва. – Запоріжжя: Національний університет «Запорізька політехніка», 2024. – 18 с.

Методичні вказівки до семінарських (практичних) занять з дисципліни «Деонтологічні основи правоохоронної діяльності» для здобувачів вищої освіти спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» денної форми навчання

/Укл.: Л.В. Баєва. – Запоріжжя: Національний університет «Запорізька політехніка», 2024. – 21 с.

8. Перелік навчальної, наукової та довідкової літератури

1. Арабаджи Н.Б. Юридична деонтологія: навчально-методичний посібник для здобувачів вищої освіти спеціальності 081 «Право» Міжнародного гуманітарного університету. Одеса, 2023. 72 с.
2. Бабенко А.М., Борисова О.О. Ю70 Юридична деонтологія: навчальний посібник. Одеса: ОДУВС, 2022. 176 с.
3. Скакун О. Ф. Юридична деонтологія: підручник. Харків.: Еспада, 2008. 400 с.
4. Сливка С. С. Юридична деонтологія: підручник. К.: Атіка, 2008. 296 с.
5. Біленчук П. Д., Сливка С. С. Правова деонтологія / За ред. акад. П. Д. Біленчука. К.: Атіка, 1999. 320 с.
6. Гапотій В.Д. Юридична деонтологія: навчальний посібник / В.Д. Гапотій, О.Г. Мінкова.– Мелітополь: ФОП Однорог Т.В., 2018. 146 с.
7. Гусарєв С. Д. Юридична деонтологія. Основи юридичної діяльності: навч. посібник / С. Д. Гусарєв, О. Д. Тихомиров. К.: Знання, 2008. 495 с.
8. Кальченко В. Етика поліцейського. Заборона використання катувань / Міжнародна поліцейська енциклопедія: у 10 т.; відп. ред. Ю. І. Римаренко, Я. Ю. Кондратьєв, В. Я. Тацій, Ю. С. Шемшученко. Київ: Концерн Видавничий Дім «Ін Юре», 2005. Т. 2. Права людини у контексті поліцейської діяльності. 1223 с.
9. Лисюченко В. П. Управління у сфері правоохоронної діяльності : альбом схем / Лисюченко В. П., Доценко О.С., Ольховик П.В. К. : Паливода А. В., 2005. 110 с.
10. Зінченко В. М. Законність, права людини та правоохоронна діяльність / В. М. Зінченко // Часопис Київського університету права. 2011. № 3. С. 55 – 58.
11. Поліцейська деонтологія: навчальний посібник / за заг. ред. В. Я. Марковського. Львів: ЛьвДУВС, 2020. 316 с.
12. Тетарчук І.В. Юридична деонтологія: навчальний посібник для підготовки до іспитів. Київ: ЦУЛ. 2020. 158 с.
13. Біцай А. Участь адвоката в медіації: монографія. Київ : Алерта, 2017. 260 с.
14. Єременко Л. В.. Конфліктологія: навчальний посібник. Мелітополь: ФО-П Однорог Т. В., 2018. 219 с.
15. Матвєєва Л.Г., Балтаджи П.М. Медіація в Україні: проблеми транзитивного періоду. Підвенно-український правничий часопис. 2020. № 3. С. 23-28.
16. Медіація у професійній діяльності юриста. підручник; за ред. Н. Крестовської, Л. Романадзе. Одеса: Екологія. 2019. 456 с.
17. Москвич Л. М. Правила професійної етики правника: професійний обов'язок vs юридичного зобов'язання / Етика правника: збірка

тез доповідей і повідомлень учасників круглого столу (21 листопада 2019 р.) / за ред. Т. Б. Вільчик, Я. О. Ковальнової. Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2019. С. 15-18.

18. Петрінко В.С. Конфліктологія: курс лекцій, енциклопедія, програма, таблиці. навчальний посібник. Ужгород: УжНУ «Говерла». 2020. 360 с.

19. Правила етичної поведінки державних службовців (досвід країн Європейського Союзу та США). URL: <http://euinfocenter.rada.gov.ua/uploads/documents/29069.pdf>

20. Серих О. В. Професійна етика державних службовців: поняття, особливості. Нове українське право. 2021. Вип. 4. С. 104- 111.

21. Янюк Н. Актуальні проблеми у регулюванні питань професійної етики публічних службовців. Вісник Львівського університету. Серія юридична. 2014. Вип. 59. С. 194-199.

22. Конституція України : Закон України від 28 черв. 1996 р. № 254к/96-ВР : URL: <https://zakon.rada.gov.ua>

23. Кодекс адміністративного судочинства України від 6 липня 2005 р.

24. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13 квіт. 2012 р. № 4651-VI. 20.

25. Про Службу безпеки України : Закон від 25 берез. 1992 р. № 2229-XII. 69

26. Про нотаріат : Закон від 2 верес. 1993 р. № 3425-XII. Відомості Верховної Ради України. 1993. № 39.

27. Про політичні партії в Україні: Закон України від 5 квіт. 2001 р. № 2365-III.

28. Про адвокатуру та адвокатську діяльність : Закон від 5 лип. 2012 р. № 5076-VI

29. Про вищу освіту: Закон від 1 лип. 2014 р. № 1556-VII

30. Про прокуратуру : Закон від 14 жовт. 2014 р. № 1697-VII.

31. Про Національну поліцію: Закон від 2 лип. 2015 р. № 580-VIII.

32. Про державну службу: Закон України від 10 груд. 2015 р. № 889-VIII.

33. Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів: Закон України від 2 черв. 2016 р. № 1403-VIII.

34. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 2 черв. 2016 р. № 1402-VIII.

35. Про Вищу раду правосуддя: Закон України від 21 груд. 2016 р. № 1798-VIII.

36. Про Конституційний Суд України: Закон України від 13 лип. 2017 р. 2136-VIII.

37. Про освіту: Закон України від 5 верес. 2017 р. № 2145-VIII.

38. Дисциплінарний статут Національної поліції України: затв. Законом України від 15 берез. 2018 р. № 2337-VIII.

39. Дисциплінарний статут прокуратури України: затв. Постановою

Верховної Ради України від 6 листоп. 1991 р. № 1796-XII.

40. Інструкція про порядок проведення атестування поліцейських: затв. Наказом МВС України від 17 листоп. 2015 р. № 1465. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1445-15#Text>

41. Правила етичної поведінки поліцейських : затв. Наказом МВС України від 9 листопада 2016 р. № 1179. Офіційний вісник України. 2017. № 2.

42. Порядок допуску осіб до складання кваліфікаційного іспиту та проведення кваліфікаційного іспиту Вищою кваліфікаційною комісією нотаріату: затв. Наказом Міністерства юстиції України від 28 лип. 2011 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0926-11#n18>

43. Правила етичної поведінки працівників апарату Міністерства юстиції України та його територіальних органів: затв. Наказом Міністерства юстиції України 21 вересня 2017 р. № 2952/5 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1164-17>

44. Кодекс професійної етики працівника державної податкової служби України: затв. Наказом ДПА України від 7 лют. 2006 р. № 59 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0059225-06#Text>

45. Загальні правила етичної поведінки державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування: затв. Наказом Національного агентства України з питань державної служби від 5 серп. 2016 р. № 158. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1203-16>

46. Правила етичної поведінки в органах Державної фіскальної служби: затв. Наказом ДФС України від 3 квіт. 2019 р. № 257. URL: <http://sfs.gov.ua/diyalnist-/zakonodavstvo-pro-diyalnis/nakazipro-diyalnist/73330.html>

47. Правила етичної поведінки в органах Державної податкової служби: затв. Наказом Державної податкової служби України 2 верес. 2019 р. № 52. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0052872-19>

48. Кодекс етичної поведінки працівників Національного агентства з питань запобігання корупції: затв. Рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції 17 трав. 2019 р. № 1382. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0625-19>

49. Про затвердження Кодексу поведінки працівників, до функціональних обов'язків яких належить здійснення управління кордонами: наказ МВС України, МЗС України, Мінфіну України, Держприкордонслужби, ГУ Держслужби України від 05 лип. 2011 р. № 330/151/809/434/146. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0922-11>

50. Порядок проходження прокурорами атестації: затв. Наказом Генеральної прокуратури України від 3 жовт. 2019 р. № 221. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0221900-19#Text>

51. Кодекс професійної етики судді, затверджений V з'їздом суддів 24 жовт. 2002 р. Вісник Верховного Суду України. 2002. № 5 (33)

52. Положення про Вищу кваліфікаційно-дисциплінарну комісію адвокатури: затв. Установчим з'їздом адвокатів України 17 лист. 2012 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0004418-12>

53. Кодекс суддівської етики: затв. XI черговим з'їздом суддів України від 22 лют. 2013 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0001415-13>

54. Правила поведінки працівника суду: затв. Рішенням Ради суддів України від 6 лют. 2009 р. № 33. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vr033414-09>

55. Правила адвокатської етики: затв. Звітно-виборним з'їздом адвокатів України 09 черв. 2017 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0001891-17>

9. Рекомендовані інформаційні джерела

1. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України // <http://www.rada.gov.ua/>

2. Офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України <http://www.kmu.gov.ua/control/>

3. Офіційний веб-сайт Міністерства освіти і науки України // <http://www.mon.gov.ua/>

4. Офіційний веб-сайт Верховного Суду України // <http://www.scourt.gov.ua/>

5. Офіційний веб-сайт Вищого Господарського Суду України // <http://vgsu.arbitr.gov.ua/>

6. Офіційний веб-сайт Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського // <http://www.nbuv.gov.ua/>